

REFERAT 2018-21: Sundhedsudvalget d. 12-06-2018

Mødedato   Tirsdag d. 12. juni 2018 kl. 12:30

Mødested   Mødelokale 205, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere   Helge Larsen, Didde Lauritzen, Kirsten Bachmann, Peter
Thomsen, Heidi F. Jørgensen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af procesplan for borgerdialog vedr. sundhedspolitik 2019-2022.....	4
Godkendelse af 1. bevillingsrevision 2018 - Sundhedsudvalget.....	7
Godkendelse af ansøgning til Danmarks Friluftskommune 2018.....	9
Godkendelse af træningstilbud for 6-16 årige børn og unge med overvægtsproblematikker.....	11
Drøftelse af udkast til Byrådets Vision og Planstrategi.....	13
Drøftelse af fokusområder i sundhedsarbejdet.....	15
Drøftelse af driftsprioriteringer til budgetårene 2019-2022.....	18
Drøftelse af anlægsprioriteringer til budgetårene 2019-2022.....	19
Orientering om afslutning af projekt "Sundhedsfremme på erhvervs- og produktionsskoler" i Sønde	20
Orientering om ledelsesinformation - ultimo april 2018 - Sundhedsudvalget.....	23
Generel orientering juni 2018.....	25
Lukket: Orientering fra formand, medlemmer og direktør - juni 2018 - Lukket.....	26

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

17/33955

Sagsresumé

-

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhedsudvalget, at

- Godkende dagsorden

Beslutning Sundhedsudvalget den 12-06-2018

Godkendt.

Punkt 2: Godkendelse af procesplan for borgerdialog vedr. sundhedspolitik 2019-2022

18/19592

Sagsresumé

Sundhedsudvalget ønsker at gå i dialog med borgerne i Sønderborg Kommune som led i udviklingen af den kommende sundhedspolitik 2019-2022. Udgangspunktet for dialogen er visionen for den nye sundhedspolitik og det udfordringsbillede, der tegner sig for Sønderborg Kommune med den seneste Sundhedsprofilundersøgelse for 2017.

Med dialogen ønsker Sundhedsudvalget at få et indblik i, hvad borgerne mener er vigtigt i en ny sundhedspolitik og indsatsområderne i de kommende sundhedsplaner.

Sundhedsudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhedsudvalget, at godkende

procesplan for borgerdialog vedrørende sundhedspolitik 2019-2022

Sagsfremstilling

Sundhedsudvalget lægger stor vægt på at inddrage borgerne i Sønderborg Kommune i arbejdet med den kommende sundhedspolitik for 2019-2022. Derfor ønsker Sundhedsudvalget at invitere borgerne til dialog om sundhed og trivsel i alle aldre.

Formålet med dialogen mellem Sundhedsudvalget og borgere i Sønderborg Kommune er:

at give borgerne mulighed for at gå i direkte dialog med politikerne vedr. sundhed i Sønderborg Kommune

at give Sundhedsudvalget og forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed indsigt i borgernes syn på sundhed

at understøtte at en kommende sundhedspolitik imødekommer borgernes aktuelle behov og oplevede problemstillinger.

Processen for dialog med borgerne vil finde sted i august og september 2018. Det giver mulighed for, at forvaltningen kan indarbejde input fra dialogen i høringsudkastet til sundhedspolitikken. Sundhedsudvalget skal drøfte høringsudkastet den 9. oktober 2018.

Forvaltningen vil parallelt med borgerdialogen inddrage relevante fagpersoner og de øvrige forvaltninger.

Forvaltningen har udarbejdet et oplæg til en dialog med borgere, der repræsenterer kommunens befolknings sammensætning bredt. Samtidig er der indarbejdet særligt fokus på borgere i risiko for dårlig fysisk, mental eller social trivsel, jævnfør data fra seneste Sundhedsprofilundersøgelse for 2017.

Forvaltningen foreslår syv konkrete aktiviteter, hvor dialogen med borgerne skal finde sted. Disse er udvalgt, så de giver mulighed for at komme i dialog med et bredt udsnit af befolkningen i kommunen i forbindelse med eksisterende kulturelle events og et borgermøde. Desuden vil forvaltningen invitere udvalgte målgrupper til dialog i de arenaer, som de færdes i. Forvaltningen vurderer, at Sundhedsudvalget på den måde kan få borgere i tale, som ellers kan være svære at nå. Det er

forvaltningens oplæg, at der skal være særligt fokus på fysisk og mental sundhed blandt børn og unge, sundhed i arbejdslivet og social ulighed i sundhed.

For at understøtte en levende og vedkommende dialog foreslår forvaltningen ved udvalgte arrangementer at afholde SMS-afstemninger og give borgerne mulighed for at give deres mening om sundhed til kende via en live SMS-blog. Det vil understøtte dialogen med borgerne og vil samtidig fungere som supplement til forvaltningens dokumentation af dialogen. De borgere, som ikke ønsker at deltage via SMS, kan udfylde postkort med samme formål.

Forvaltningen foreslår følgende tids- og procesplan:

Tidspunkt	Begivenhed	Dialogform
Uge 34 Fredag den 24. august, aften	Dialog i forbindelse med Kulturnatten	Spontan dialog med de fremmødte gæster til kulturnatten. SMS-afstemning SMS-blog Postkort
Uge 35 Torsdag den 30. august, kl. 10-14	Sunde frokost-snacks for lokale virksomheder på STARKEs parkeringsplads	Sundhedsudvalget inviterer arbejdspladserne i området på en sund frokost/snack og dialog om sundhed SMS-afstemning SMS-blog Postkort
Uge 36 Fredag den 7. september, kl. 16- 18	Fællesspisning i boligområdet Ringbakken i Sønderborg og træning/leg ved "Den gode omvej"	Sundhedsudvalget inviterer områdets beboere på fællesspisning og dialog om sundhed. Der vil være mulighed for leg og bevægelse for områdets børn og unge. Postkort
Uge 37 Tirsdag den 11. september, aften	Åben borgerdialog på Sundhedscentret	Åben invitation til debat og fælles træning. SMS-afstemning SMS-blog Postkort
Uge 39 Mandag den 24. september, kl. 12.30-13.00	Det Fælles Elevråd præsenterer oplæg om sundhed og trivsel for børn og unge	Elevrådet præsenterer deres overvejelser om en konkret problemstilling, fx fysisk aktivitet.
Uge 39 Onsdag den 26. september, aften	Sønderborg Ungdomsråd præsenterer oplæg om sundhed og trivsel blandt unge	Ungdomsrådet præsenterer overvejelser om en konkret problemstilling, fx mental sundhed blandt unge.

Uge 39

Fredag den 28.
september,
kl.12.00-14.00 +
aften

Dialog i forbindelse med
Frivillighedsfesten

Spontan dialog med de fremmødte
gæster til festen.

Postkort

Når Sundhedsudvalget inviterer til dialog og møde med borgerne i forskellige sammenhænge vil det skabe synlighed omkring sundhed og sundhedspolitikken bredt i befolkningen. Forvaltningen forventer, at det på sigt kan understøtte en efterfølgende implementering af sundhedspolitikken og sundhedsplanerne.

Det er forvaltningens oplæg at finansiere borgerinddragelsen indenfor for rammen af politikområde 13.01 Sundhedsfremme og forebyggelse under sundhedsplan 1. Midlerne vil blive brugt til annoncering, materiale, forplejning, aflønning m.m.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Der er foretaget en screening af forslaget sundhedsmæssige konsekvenser. Forslaget forventes at have positive kortsigtede og langsigtede sundhedsmæssige konsekvenser for borgernes fysiske miljø, mental sundhed, livsstil og sociale deltagelse samt ulighed i sundhed.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering sker inden for egen driftsramme på politikområde 13 Sundhed og Forebyggelse.

Beslutning Sundhedsudvalget den 12-06-2018

Godkendt.

Punkt 3: Godkendelse af 1. bevillingsrevision 2018 - Sundhedsudvalget

18/9080

Sagsresumé

To gange i 2018 vil byrådet følge op på de bevillinger, der skal gives som konsekvens af eventuelle ændringer i økonomien.

Til første bevillingsrevision i juni 2018 viser forvaltningens gennemgang, at Sundhedsudvalgets budget 2018 samlet skal reduceres med 1,68 mio. kr.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhedsudvalget, at byrådet godkender

- at Sundhedsudvalgets budget reduceres med 1,68 mio. kr.

Sagsfremstilling

Der sker opfølgning af økonomi i de månedlige ledelsesinformationer (LIS), hvor afvigelser og forventet regnskab forelægges til orientering for fagudvalg, økonomiudvalg og byrådet.

Udover den månedlige opfølgning på ledelsesinformationen, foretages der årligt et antal bevillingsrevisioner.

Økonomiudvalget har i forbindelse med godkendelse af budgetstrategien i marts 2018 besluttet, at der foretages 2 bevillingsrevisioner for 2018.

Ved bevillingsrevisionerne træffes der beslutning om de bevillingsmæssige ændringer, som bl.a. fremgår af de månedlige ledelsesinformationer.

Bevillingsrevisionerne i 2018 forelægges politisk på følgende tidspunkter:

	Uge 23 (juni)	Fagudvalg
1. bevillingsrevision	20. juni	Økonomiudvalg
	27. juni	Byråd
	Uge 41 (oktober)	Fagudvalg
2. bevillingsrevision	24. oktober	Økonomiudvalg
	31. oktober	Byråd

Bevillingsniveauet på driften er på det enkelte politikområde inden for hvert udvalg.

Flytning af budgetter mellem politikområder både inden for eget udvalg og mellem de enkelte udvalg, skal ligeledes forelægges ved bevillingsrevisionerne.

Forvaltningerne har nedenstående ændringer til det korrigerede budget:

- 0,53 mio. kr. til udvidet indsats 0-3 år flyttes fra sundhedsplejen til børneområdet.
- 1,15 mio. kr. til faste læger på plejecentre og bosteder flyttes fra politikområde 19 Medfinansiering af sundhedsvæsenet til henholdsvis plejecentre og socialområdet.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives nedenstående bevillinger

Bevillingsskema

Bevillingsspåtegning (i 1.000 kr.)					
	Politik område	Budget år 2018	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift	13	-1.680			
Anlæg/ Rådighedsbeløb					
Finansiering via:					
Drift andetsteds	16	530			
	17	91			
	23	1.059			
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning	03	0			

Beslutning Sundhedsudvalget den 12-06-2018

Godkendt.

Bilag

1. bevillingsrevision 2018 - Sundhedsudvalget

Punkt 4: Godkendelse af ansøgning til Danmarks Friluftskommune 2018

18/18850

Sagsresumé

Sønderborg Kommune ønsker at ansøge om at blive Danmarks Friluftskommune 2018. Årets tema er ”Friluftsliv for børn og unge”.

Udgangspunktet for ansøgningen er de mange muligheder for naturoplevelser og friluftsliv, der er for børn og unge i Sønderborg Kommune. Derudover har ansøgningen fokus på den lette adgang til naturen, hvor end borgerne er bosat i kommunen.

Sundhedsudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhedsudvalget, at godkende

- ansøgning til Danmarks Friluftskommune 2018

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune har med sin unikke beliggenhed let adgang til både kyst, strand, hav og skov. Det giver helt særlige vilkår for friluftslivet. Derfor ønsker Sundhedsudvalget at indsende en ansøgning til Friluftsrådet om at blive Danmarks Friluftskommune 2018.

Friluftsrådet afholder hvert år en konkurrence for alle kommuner om at blive Danmarks Friluftskommune. Friluftsrådet giver titlen til den kommune, som gør en særlig indsats for at fremme friluftslivet. Hvert år har konkurrencen fokus på et nyt tema. I 2018 er temaet ”Friluftsliv for børn og unge”. Derfor har ansøgningen fokus på tilbud, anlæg og arrangementer rettet til denne målgruppe.

Som et supplement til ansøgningen er der udarbejdet en folder med billedmateriale, stregtegninger og dialogbaseret tekstmateriale. Det giver liv til ansøgningen. Samtidig giver det Sønderborg Kommune muligheden for at fremvise eksempler på den smukke natur og de mange spændende tilbud for børn og unge i området.

Det er muligt at inddrage alle projekter, faciliteter og aktiviteter, som fremmer børn og unges muligheder for naturoplevelser og friluftsliv og som er gennemført i 2017 eller 2018, i konkurrencen. I denne proces er der samarbejdet på tværs af forvaltningerne Kultur, Turisme & Bæredygtighed samt Økonomi, Teknik og Miljø. Blandt andet er der modtaget inputs om Naturskolerne og de fremtidige projekter i kommunen.

I afgørelsen af konkurrencen vil der blive lagt stor vægt på strategier, planer og politikker, som viser, at kommunen også fremadrettet vil gøre en indsats for at fremme børn og unges muligheder for friluftsliv og naturoplevelser. I samarbejde med forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø er der her valgt at fremhæve de nye planer for at udvikle området Kær Vestermark.

At blive kåret som Danmarks Friluftskommune betyder, at vinderen af konkurrencen kan benytte brandet ”Danmarks Friluftskommune 2018”. Herudover følger hjælp fra Friluftsrådet til en koordineret presse- og markedsføringsindsats af

kommunen som Danmarks Friluftskommune 2018. Hvis Sønderborg Kommune vinder konkurrencen modtager kommunen skilte med teksten: ”Sønderborg Kommune, Danmarks Friluftskommune 2018” til opstilling ved kommunegrænsen og til at sætte på udvalgte faciliteter. I forbindelse med kåringen som Danmarks Friluftskommune yder Friluftsrådet desuden hjælp til events såsom præmieoverrækkelse, netværksdag for alle de deltagende kommuner i årets konkurrence og et presseevent med Kommunalbestyrelsen. Afgørelsen bliver offentliggjort i september 2018.

Udgifter til udarbejdelse af folder og tryk finansieres fra politikområde 13.01 Sundhedsfremme og forebyggelse under Sundhedsplan 1 – Kultur, fritid og udeliv.

Til udvalgsmøderne i august bliver Børne- og Uddannelsesudvalget, Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme, og Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer orienteret om ansøgningen til Danmarks Friluftskommune 2018.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Der er foretaget en screening af forslaget sundhedsmæssige konsekvenser. Forslaget forventes at have positive kortsigtede og langsigtede sundhedsmæssige konsekvenser for borgernes fysiske miljø, mental sundhed, livsstil og sociale deltagelse samt ulighed i sundhed.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering sker inden for egen driftsramme på politikområde 13 Sundhed og Forebyggelse.

Bilag

Beslutning Sundhedsudvalget den 12-06-2018

Godkendt.

Punkt 5: Godkendelse af træningstilbud for 6-16 årige børn og unge med overvægtsproblematikker

17/42400

Sagsresumé

Forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed foreslår at etablere et samarbejde med DGI Sønderjylland om Jump4Fun i Sønderborg Kommune fra 1. august 2018 til 30. juni 2021.

Jump4Fun er et foreningsbaseret træningstilbud for 6-16 årige børn og unge med overvægtsproblematikker og andre idrætsudfordringer. På holdet er der fokus på bevægelsesglæde og at fastholde børn og unge i foreningslivet.

Den økonomiske ramme for projektperioden er 180.000 kr. Det er forvaltningens oplæg at finansiere beløbet fra politikområde 13.01 under sundhedsplan 2 "Børn og unge".

Sundhedsudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhedsudvalget at godkende

- træningstilbud for 6-16 årige børn og unge med overvægtsproblematikker

Sagsfremstilling

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at børn og unge fra 5-17 år er fysisk aktive mindst 60 minutter om dagen, da fysisk aktivitet kan være med til at forebygge vægtøgning og fremme sundhed og trivsel.

Alligevel viser en undersøgelse fra "Forsknings- og Innovationscenter for Idræt, Bevægelse og Læring", at kun 13 procent af danske skolebørn i alderen 11-15 år er fysisk aktive mindst 60 minutter om dagen. Det samme gælder for 18 procent af danske unge i alderen 15-20 år. En del af forklaringen kan være et højt niveau af stillesiddende aktiviteter i fritiden.

Undersøgelser har vist en sammenhæng mellem overvægt og et højt niveau af stillesiddende fritidsaktiviteter. Dårlige oplevelser med bevægelse fra idrætstimerne, lavt selvværd og ensomhed kan være nogle af de barrierer, som børn og unge med overvægtsproblematikker kan opleve i forbindelse med at være fysisk aktiv. Derfor kan det også være grænseoverskridende for overvægtige børn og unge at starte i en lokal idrætsforening. Dette understøtter evalueringen fra Sønderborg Kommunes overvægtsklinik, hvor 50 procent af familierne efterspørger et træningstilbud, hvor overvægtige børn og unge kan være fysisk aktive sammen.

Forvaltningen foreslår derfor at etablere et samarbejde med DGI Sønderjylland om at starte projekt Jump4Fun i Sønderborg Kommune i perioden 1. august 2018 til 30. juni 2021.

Jump4Fun er et foreningsbaseret træningstilbud for 6-16 årige børn og unge primært med overvægtsproblematikker. I samarbejde med DGI Sønderjylland opretter lokale foreninger specifikke hold for overvægtige børn og unge og andre idrætsudfordrede. På holdene er der fokus på at styrke deltagerens bevægelsesglæde, så de kan fortsætte i et ordinært tilbud i en forening. Til efteråret 2018 starter de første to hold, som træner 1-2 gange om ugen med plads til 20 børn og unge på hvert hold. Holdene forventes at starte op i området omkring Sønderborg og Nordborg. Deltagerne betaler et

kontingent på enten 400 kr. for én ugentlig træning over en hel sæson eller 800 kr. for to ugentlige træninger over en hel sæson.

Kommunen står for at markedsføre projektet internt og rekruttere overvægtige børn og unge til holdene. Dette sker blandt andet gennem skolesundhedsplejen og Overvægtsklinikken. DGI Sønderjylland står til gengæld for den daglige ledelse af projektet. Blandt andet skaber de kontakt til lokale foreninger og uddanner instruktører til at varetage holdene.

Sønderborg Kommune og DGI Sønderjylland holder møde hvert halve år. På mødet bliver der gjort status i forhold til projektsamarbejdets succeskriterier.

Succeskriterier

- At 75 % af de deltagende børn tilkendegiver, at de har fået større bevægelsesglæde
- At 75 % af de deltagende børn tilkendegiver, at de er mere aktive i hverdagen
- At 75 % af de deltagende børns forældre oplever, at deltagelsen i Jump4Fun har effekt på børnenes trivsel og sundhed
- At 50 % af de børn, der stopper på et Jump4Fun-hold, er aktive på et ordinært tilbud i en forening eller lignende efter 6 måneder.

Beløbsramme for den treårige projektperiode:

2018/2019   2019/2020   2020/2021

0 kr.   90.000 kr.   90.000 kr.

Jump4Fun vil det første år være støttet af midler fra Ole Kirks fond. I de efterfølgende to år vil Sønderborg Kommune have en egenfinansiering på omkring 90.000 kr. pr. år til drift af holdene. Det er forvaltningens oplæg at finansiere beløbet fra politikområde 13.01 under sundhedsplan 2 ”Børn og unge”.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed har foretaget en screening af projektets sundhedsmæssige konsekvenser. Forvaltningen forventer, at projektet har positive kortsigtede og langsigtede sundhedsmæssige konsekvenser i forhold til børn og unges fysiske og mentale sundhed, sociale deltagelse og social ulighed i sundhed.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansieringen sker inden for egen driftsramme på politikområde 13 Sundhed og Forebyggelse.

Beslutning Sundhedsudvalget den 12-06-2018

Godkendt.

Bilag

Samarbejdsaftale om Jump4Fun mellem Sønderborg Kommune og DGI Sønderjylland

Punkt 6: Drøftelse af udkast til Byrådets Vision og Planstrategi

17/44902

Sagsresumé

Byrådets *Vision og Planstrategi* indeholder Byrådets overordnede visioner og målsætninger for kommunens udvikling i byrådsperioden 2018 -2021.

Der er udarbejdet et udkast til *Vision og Planstrategi* med seks fokusområder.

Fagudvalgene har haft en indledende drøftelse på udvalgsmøderne i maj, og udkastet fremlægges nu til anden drøftelse.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhedsudvalget at

- drøfte udkast til Byrådets *Vision og Planstrategi 2018-2021*

Sagsfremstilling

Byrådet har i januar 2018 påbegyndt arbejdet med en integreret og samlet visions- og planstrategi, der skal gælde for de kommende fire år. *Vision og Planstrategi* skal udover en overordnet vision også indeholde målsætninger, ligesom lovens krav til planstrategi skal være opfyldt.

Vision og Planstrategi vedtages endeligt i august 2018. Det politiske arbejde med kommuneplanrevisionen påbegyndes umiddelbart efter vedtagelsen, og afsluttes inden udgangen af 2019.

Som optakt til Byrådets visionsseminar i marts 2018 blev der sendt et spørgeskema ud til samtlige nye byrådspolitikere med spørgsmål gående på det enkelte medlems vision og tanker for den kommende byrådsperiode. Disse besvarelser har dannet grundlaget for de efterfølgende visionsopstartsmøder i hvert enkelt fagudvalg.

Tilbagemeldinger fra de respektive fagudvalg er blevet brugt i planlægningen af visionsseminaret for Byrådet, og anvendt på selve seminaret. På visionsopstartsmøderne er givet en introduktion til arbejdet med en planstrategi og kommuneplan, samt at der har været et klart politisk ønske om at minimere antallet af mange politikker, strategier og planer.

Fra Byrådets visionsseminar i marts 2018 er der udarbejdet et udkast til *Vision og Planstrategi* med seks fokusområder. Tilbagemeldingerne fra udvalgenes visionsopstartsmøder har dannet udgangspunkt for definering af fokusområderne.

Udkast til *Vision og Planstrategi* fremlægges til fagudvalgenes drøftelse og kommentering.

Drøftelserne skal tage udgangspunkt i det brede politiske samarbejde på tværs af fagudvalg og politisk ståsted med henblik på, at *Vision og Planstrategi* bakkes op af et samlet Byråd.

Direktørerne samler fagudvalgenes afsluttende tilbagemeldinger, og *Vision og Planstrategi* revideres ved behov på baggrund af disse.

Herefter fremlægges Byrådets *Vision og Planstrategi* til politisk behandling med henblik på endelig godkendelse i august 2018.

Nedenfor følger en oversigt over processen indtil nu og frem til, at Byrådets *Vision og Planstrategi* fremlægges til politisk godkendelse i Byrådet i august 2018.

Januar og februar 2018	Visionsseminar for fagudvalg	Fagudvalgene udarbejder visioner
22. og 23. marts	Byrådets visionsseminar i Tønder	Byrådet drøfter og udarbejder indledende udkast til Vision og Planstrategi.
2. og 3. maj og 8. og maj 2018	Fagudvalgsmøder	Orientering om resultatet af visionsseminaret og drøftelse af foreløbigt udkast til Vision og Planstrategi
6. og 7. juni og 12. juni	Fagudvalgsmøder	Drøftelse af udkast til Vision og Planstrategi
20. juni 2018	Økonomiudvalgsmøde	Vision og planstrategi samt kommuneplansrevision sendes i høring.
27. juni 2018	Byrådsmøde	Vision og Planstrategi samt kommuneplansrevision sendes i høring
Juli-august	Offentlighedsperiode	
22. august 2018	Økonomiudvalgsmøde	Vision og Planstrategi samt kommuneplansrevision indstilles til godkendelse.
29. august 2018	Byrådsmøde	Vision og Planstrategi samt kommuneplansrevision indstilles til godkendelse.

Beslutning Sundhedsudvalget den 12-06-2018

Drøftet.

Punkt 7: Drøftelse af fokusområder i sundhedsarbejdet

18/21693

Sagsresumé

Sundhedsudvalget har i foråret 2018 drøftet udfordringer og potentialer i sundhedsarbejdet i Sønderborg Kommune. Drøftelserne har været centreret omkring resultaterne af sundhedsprofilen ”Hvordan har du det? 2017” og input til den kommende sundhedspolitik for 2019-2022.

Forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed har samlet op på Sundhedsudvalgets drøftelser og foreslår syv fokusområder for sundhedsarbejdet de næste fire år. Fokusområder vil være centrale elementer i Sundhedspolitik 2019-2022. Forvaltningen anbefaler, at Sundhedsudvalget drøfter fokusområderne.

Sundhedsudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhedsudvalget, at drøfte

- fokusområder for sundhedsarbejdet i Sønderborg Kommune i de kommende fire år

Sagsfremstilling

Sundhedsudvalget har ved flere lejligheder i foråret 2018 drøftet udfordringer og potentialer i sundhedsarbejdet i Sønderborg Kommune. Forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed har samlet op på drøftelserne og indarbejdet Sundhedsudvalgets input i visionen for Sundhedspolitik 2019-2022.

Et af de centrale elementer for Sundhedsudvalgets drøftelser har været sundhedsprofilundersøgelsen ”Hvordan har du det? 2017”. Sundhedsprofilen blev offentliggjort af Region Syddanmark den 7. marts 2018. Resultaterne viser en negativ udvikling i sundheden blandt borgerne i Sønderborg Kommune. Den samme tendens gør sig gældende på landsplan.

Sundhedsstyrelsen udgav i 2012 11 forebyggelsespakker med faglige anbefalinger til kommunernes forebyggelsesarbejde. Forebyggelsespakkerne er revideret og genudsendt i foråret 2018. I modsætning til tidligere peger Sundhedsstyrelsen på de syv forebyggelsespakker, som kommunerne bør prioritere først: Tobak, Fysisk aktivitet, Mental Sundhed, Alkohol, Overvægt, Mad & Måltider samt Stoffer.

Med udgangspunkt i Sundhedsudvalgets drøftelser, sundhedsprofilundersøgelsen for 2017 og de faglige anbefalinger og udspil på sundhedsområdet anbefaler forvaltningen syv fokusområder for sundhedsarbejdet de næste fire år. Det er:

Rygning

18,5 procent af borgerne i Sønderborg Kommune ryger dagligt. Heraf er 9,7 procent storrygere. Det vil sige, at de rygere 15 eller flere cigaretter om dagen. Rygning er den vigtigste forebyggelige årsag til tab af gode leveår og for tidlig død i Danmark. Det er derfor bekymrende, at andelen af dagligrygere og storrygere i Sønderborg Kommune er stagneret efter et fald over en lang årrække. Samtidig er der på landsplan fortsat 40 unge under 18 år, der hver dag begynder at ryge. Det viser, at der er et behov for at styrke indsatsen rettet mod dagligrygere og storrygere samt et særligt behov for at forebygge rygestart blandt unge.

Mental sundhed

Flere borgere oplever at have dårlig mental sundhed. Det gør sig især gældende blandt unge kvinder i alderen 16-34 år. Over en tredjedel af de unge kvinder i Sønderborg Kommune oplever at have et højt stressniveau og føler sig ofte eller meget ofte nervøs eller stresset. Mental sundhed er afgørende for at kunne gennemføre en uddannelse og finde fodfæste på arbejdsmarkedet og er derfor et vigtigt fokusområde.

Fysisk aktivitet

Fysisk aktivitet har en betydelig forebyggende effekt på for tidlig død og sygdomme som blandt andet diabetes 2 og hjerte-kar-sygdomme. Andelen af borgere i Sønderborg Kommune, der er fysisk aktive, har været faldende igennem de sidste mange år og falder fortsat. Det gør sig også gældende blandt børn og unge, hvor fysisk aktivitet har stor betydning for den motoriske udvikling.

Overvægt

57 procent af borgerne i Sønderborg Kommune er overvægtige. Heraf er 20 procent svært overvægtige. Overvægt er forbundet med øget risiko for at udvikle sygdom, og de helbredsmæssige konsekvenser stiger med graden af overvægt. Det vil sige, at det er vigtigt at være opmærksom på de svært overvægtige som målgruppe i sundhedsarbejdet.

Kronisk sygdom

Andelen af borgere med kronisk sygdom er stærkt stigende og vil stige yderligere i de kommende år i takt med, at der kommer flere ældre i befolkningen. Det er især kroniske sygdomme som diabetes 2, KOL og hjerte-kar-sygdom. Samtidig flytter flere af sygehusenes opgaver for borgere med kronisk sygdom ud i kommunerne. Sønderborg Kommune får derfor også fremadrettet en større opgave i forhold til borgere med kronisk sygdom.

Social ulighed i sundhed

Sundhedsprofilundersøgelsen viser, at der er en tydelig social slagside i borgernes sundhedsadfærd, trivsel og sygelighed. Borgere med lav uddannelse lever mere usundt, har dårligere trivsel og er mere syge end borgere med en længevarende uddannelse. Det viser et behov for i højere grad at differentiere sundhedsindsatserne i forhold til de mere udsatte grupper.

Strukturel forebyggelse

Udviklingen på sundhedsområdet viser, at der er behov for at tænke nye perspektiver ind i sundhedsarbejdet i Sønderborg Kommune. Det skal være nemt for borgerne at leve sundt. For eksempel kan en ændring i de rammer og regler, der påvirker borgernes vaner, have en positiv effekt på borgernes sundhed.

I forlængelse af overstående fokusområder foreslår forvaltningen, at sundhedsarbejdet tager udgangspunkt i tre målgrupper:

Gruppe 1 er gruppen af borgere, der kan klare sig selv og lever sundt med udgangspunkt i oplysning og let adgang til sunde madvarer og mulighed for fysisk aktivitet.

Gruppe 2 er mellemgruppen, der har brug for støtte til at leve sundere. Det kan både være i form af konkrete indsatser, men også gennem strukturelle tiltag.

Gruppe 3 er gruppen af borgere, der har behov for en ekstra indsats. Det er især udsatte borgere med lav eller ingen uddannelse, som kan have mange udfordringer i livet ved siden af de sundhedsmæssige. De har derfor i højere grad brug for en sammenhængende indsats på tværs af forvaltningsområder.

Fokusområderne vil være centrale elementer i Sundhedspolitik 2019-2022. Det vil særligt være gennem sundhedsplanerne, at fokusområderne og opdelingen i målgrupper vil blive omsat til konkrete indsatser.

Forvaltningen anbefaler, at Sundhedsudvalget drøfter oplægget til fokusområder.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed har foretaget en screening af forslagens sundhedsmæssige konsekvenser. Forvaltningen forventer, at forslaget vil have positive kortsigtede og langsigtede sundhedsmæssige konsekvenser for borgernes fysiske miljø, mental sundhed, livsstil og sociale deltagelse samt ulighed i sundhed.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Sundhedsudvalget den 12-06-2018

Drøftet, idet fokusområder for sundhedsarbejdet indgår i det videre arbejde med sundhedspolitikken og sundhedsaftaler – handlingsorienteret.

Bilag

Fokusområder i sundhedsarbejdet i Sønderborg Kommune 2018

Punkt 8: Drøftelse af driftsprioriteringer til budgetårene 2019-2022

18/13457

Sagsresumé

Forvaltningen fremlægger forslag til en politisk drøftelse af driftsprioriteringer inden for udvalgets eksisterende driftsrammer, herunder effektiviseringsforslag eller budgetreducerende tiltag.

Sundhedsudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhedsudvalget,

- at drøfte driftsprioriteringer, herunder effektiviseringsforslag eller budgetreducerende tiltag på Sundhedsudvalgets område.

Sagsfremstilling

Jævnfør budgetstrategien for 2019-2022 skal fagudvalgene på møderne i henholdsvis april, maj og juni drøfte driftsprioriteringer inden for egne driftsrammer.

I strategien fremgår ligeledes, at direktionen udarbejder effektiviseringsforslag med henblik på godkendelse i Økonomiudvalget i august 2018. Hver direktør har derved en bunden opgave i at fremsætte effektiviseringsforslag frem mod august 2018 – og i den forbindelse løbende holde sit fagudvalg orienteret i processen.

I tillæg hertil fremlægges i forbindelse med budgetlægningen forslag til håndtering af yderligere effektiviserings- og budgetreducerende krav med henblik på overholdelse af likviditetsmålet i 2022.

På nuværende tidspunkt vurderes, at de 35 mio. kr. fra effektiviseringsstrategien i 2021 skal fremrykkes og være gældende fra budgetåret 2019. Baggrunden er den nuværende usikkerhed omkring omfanget af budgetmæssige implikationer af den ventede udligningsreform.

På Økonomiudvalgets møde i april behandles en eventuel fordeling pr. udvalg af de 35 mio. kr. på henholdsvis service- og overførselsområdet. Forslag til driftsprioriteringer vil, efter udvalgenes behandlinger, blive vedlagt det samlede budgetmateriale for årene 2019-2022 som særskilt bilag.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser. Driftsprioriteringer m.m. vil indgå i den politiske budgetfase.

Beslutning Sundhedsudvalget den 12-06-2018

Drøftet.

Punkt 9: Drøftelse af anlægsprioriteringer til budgetårene 2019-2022

18/13457

Sagsresumé

Udvalgene drøfter på deres april, maj og juni møder potentielle nye anlægselementer. Forslag til nye anlægselementer vil, efter udvalgenes behandling, blive vedlagt det samlede budgetmateriale for årene 2019-2022 som særskilt bilag.

Sundhedsudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhedsudvalget,

- at drøfte forslag til anlægselementer.

Sagsfremstilling

Jævnfør budgetstrategien for 2019-2022 skal fagudvalgene drøfte og indstille potentielle nye anlægselementer til budget 2019-2022 på udvalgenes junimøder. Udvalgene har deres første drøftelser på aprilmøderne.

Forslag til nye anlægselementer vil, efter udvalgenes behandling, blive vedlagt det samlede budgetmateriale for årene 2019-2022 som særskilt bilag.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser. Driftsprioriteringer m.m. vil indgå i den politiske budgetfase.

Beslutning Sundhedsudvalget den 12-06-2018

Drøftet.

Punkt 10: Orientering om afslutning af projekt "Sundhedsfremme på erhvervs- og produktionsskoler" i Sønderborg Kommune

18/19545

Sagsresumé

Sønderborg Kommune afslutter nu projekt "Sundhedsfremme på erhvervs- og produktionsskoler". Projektet er gennemført i januar 2016 til juni 2018 på Sønderborg Produktionshøjskole og EUC Syd, Sønderborg.

I perioden har 187 elever haft mindst én samtale med en sundhedsvejleder. 61 procent af eleverne har henvendt sig med mentale sundhedsudfordringer. Gennem projektet er der opnået en bredere forståelse for målgruppen og en øget opmærksomhed på sundhed blandt skoleledelse og undervisere.

Erfaringer fra projektet vil fremadrettet indgå i UngeLiv og Sundhedscentrets kommende tilbud om gratis psykologsamtaler for unge i alderen 15-25 år.

Sundhedsudvalget orienteres, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhedsudvalget, at

- orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Sundhedsudvalget godkendte den 10. november 2015, at Sønderborg Kommune deltager i Sund By Netværkets projekt "Sundhedsfremme på erhvervs- og produktionsskoler". Sønderborg Kommune afslutter nu projektet, der er gennemført fra januar 2016 til juni 2018 på Sønderborg Produktionshøjskole og EUC Syd, Sønderborg.

Formålet med projektet har været at fremme elevernes mentale og fysiske sundhed, motivation og handlekompetence.

Aktiviteter i projektet har været tilbud om frivillige sundhedssamtaler med en sundhedsvejleder. Desuden har der været events for alle elever på skolerne. Eksempelvis har der været sundhedseftermiddage med infostande om rygning og rusmidler og foredrag om lyst og motivation til at arbejde med egen udvikling.

Antal afholdte sundhedssamtaler i projektperioden:

	1. samtale	2. samtale	3. samtale	4. samtale	5. samtale
Produktions-højskolen	140	77	35	17	13
EUC Syd	47	28	19	6	4
I alt	187	105	54	23	17

Sundhedssamtalerne har taget udgangspunkt i elevernes oplevede udfordringer. Eleverne har henvendt sig med følgende udfordringer:

- 61 procent om mental sundhed fx ensomhed og stress.
- 7 procent om mad.
- 5 procent om søvn.
- 5 procent om rygning.
- 5 procent om stoffer.
- 4 procent om motion.

INEVA har evalueret projektet for Sønderborg Kommune. Evalueringen viser:

- at der er opnået et bredere og mere indgående kendskab til sundhedsudfordringer hos elever på EUC og Produktionshøjskolen
- at det tager tid at skabe den nødvendige tillidsfulde relation til eleverne og acceptere, at sundhedsvejlederfunktionen ikke nødvendigvis kan favne alle elevernes udfordringer
- at der hos de elever, der har talt med sundhedsvejlederen, er ansporet en øget refleksion over egen sundhed og egne handlemuligheder
- at der er opnået øget opmærksomhed på elevernes sundhed blandt skoleledelse og undervisere
- at sundhedsvejlederen gerne skal indgå i mødefora og andre faglige sammenhænge for at skabe relationer og etablere samarbejde med skolerne
- at frivillige samtaler kan bidrage til, at der ved samtalen er den nødvendige trygge relation, mens obligatoriske samtaler kan være med til at spotte, hvilke elever, der kan have gavn af et ekstra fokus fra sundhedsvejlederens side i løbet af skoleperioden.

Erfaringer fra projektet indgår fremadrettet i UngeLiv, hvor Sønderborg Kommune samarbejder med uddannelsesinstitutioner om sundhedsfremmende og forebyggende sundhedsindsatser. Her vil det være muligt at løfte emner som fx søvn, bevægelse og mental sundhed.

Desuden vil unge med mentale sundhedsudfordringer have mulighed for at henvende sig hos Sundhedscentrets kommende tilbud om gratis psykologsamtaler for unge i alderen 15-25 år.

Økonomi anvendt i projektperioden:

	2016	2017	2018	i alt
Udgifter (kr.)	410.000	420.000	185.000	1.015.000
Puljetilskud fra Sund By Netværket (kr.)	-150.000	-150.000	0	-300.000
Midler fra politikområde 13.01 (kr.)	260.000	270.000	185.000	715.000

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Dagsorden

Beslutning Sundhedsudvalget den 12-06-2018

Taget til efterretning.

Bilag

Afsluttende status på resultaterne af Sundhedsfremme på erhvervs- og produktionsskoler fra Sønderborg Kommune

Punkt 11: Orientering om ledelsesinformation - ultimo april 2018 - Sundhedsudvalget

18/6242

Sagsresumé

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien og aktiviteter ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

Forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed forventer på nuværende tidspunkt at overholde budgettet på politikområde 13 Sundhed og Forebyggelse. På politikområde 19 Medfinansiering af sundhedsvæsenet forventer forvaltningen et merforbrug.

Sundhedsudvalget orienteres, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhedsudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Status på økonomien

Samlet set for Sundhedsudvalgets område forventer forvaltningen et merforbrug ved årets udgang.

Politikområde 13 Sundhed og forebyggelse

Forvaltningen forventer på nuværende tidspunkt at budgettet vil blive overholdt.

Politikområde 19 Medfinansiering af sundhedsvæsenet

Forvaltningen har analyseret forbruget på den kommunale medfinansieringen i forhold til den ændrede afregningsstruktur. På baggrund af de analyser der er sket indtil videre må det forventes, at politikområde 19 bliver presset og et merforbrug vurderes at være sandsynligt.

Status på anlæg

Anlægget i Vemmingbund på 0,26 mio. kr. afventer den endelige godkendelse.

Anlægget på taget af P-huset ved havnen på 0,52 mio. kr. afventer den samlede planlægning af området.

Anlæg på 0,52 mio. kr. for 2018 afventer disponering.

Midlerne til Sundhedshus Gråsten vil blive anvendt i 2018 på nær 1 mio. kr., som bliver betalt ved overdragelsen ultimo februar 2019.

Sygefravær

Sundhedsområdet har siden februar oplevet et fald i sygefraværet. Sygefraværet er lavere i april måneden end sidste år på samme tid.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Dagsorden

,

Beslutning Sundhedsudvalget den 12-06-2018

Taget til efterretning.

Bilag

Ledelsesinformation april 2018 - Sundhedsudvalget

Ledelsesinformation anlæg april 2018 - Sundhedsudvalget

Ledelsesinformation sygefravær 2018 - Sundhedsudvalget

Ledelsesinformation aktiviteter 2018 - Sundhedsudvalget

Punkt 12: Generel orientering juni 2018

17/33954

Sagsresumé

- Orientering om frit valg på genoptræning
- Strategi for sikring af lægedækningen i Region Syddanmark
Region Syddanmark har udarbejdet forslag til Strategi for sikring af lægedækningen i Region Syddanmark. I lighed med de øvrige 21 syddanske kommuner høres Sønderborg Kommune om forslaget.

Der vil blive udarbejdet et fælleskommunalt høringssvar på vegne af de 22 syddanske kommuner. På dagens møde vil der blive orienteret mundtligt om forslaget til fælleskommunalt høringssvar, da forslaget forventes samme dag, som udvalget holder møde.

- Sundhedsstyrelsen har revideret og genudsendt forebyggelsespakkerne. De nye forebyggelsespakker indeholder 235 anbefalinger til det kommunale forebyggelsesarbejde inden for emner: Alkohol, Fysisk aktivitet, Hygiejne, Indeklima i skoler, Mad & Måltider, Mental sundhed, Overvægt, Seksuel sundhed, Solbeskyttelse, Stoffer og Tobak. Sundhedsstyrelsen har denne gang udarbejdet en anbefaling for, hvilke forebyggelsespakker kommunerne bør prioritere først.
- Sundhedsudvalget får tirsdag den 18. september kl. 12.00-13.30 besøg af Sundhedskoordinationsudvalget. Sundhedskoordinationsudvalget vil gerne drøfte de lokale politiske udfordringer og prioriteringer på sundhedsaftaleområdet med Sundhedsudvalget. Drøftelserne vil indgå i det videre arbejde med at udmønte de politiske visioner for Sundhedsaftalen 2019-2022 i form af konkrete indsatsområder.
- Tandplejen. Forlængelse af kontrakt vedrørende omsorgstandplejen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhedsudvalget, at

Orienteringen tages til efterretning

Beslutning Sundhedsudvalget den 12-06-2018

Taget til efterretning, idet udvalgets bemærkninger indgår i høringssvar vedrørende praksissager til Region Syddanmark.

Bilag

Høring - udkast til strategi forskning af lægedækning i Region Syddanmark

Punkt 13: Lukket: Orientering fra formand, medlemmer og direktør - juni 2018 - Lukket

17/33956